

HET LAATSTE NIEUWS UIT INDIE

Op pagina 2 schrijft W. Belonje
over de misrekening der illusionisten.

Verschiijnt tweemaal per week

Bureaux: REDACTIE EN ADMINISTRATIE: DEN HAAG — ANDRIES BICKERWEG 5 — TELEFOON 330291 — GIRO 406200
Wvd. Hoofdredacteur: J. L. A. ZWARTS — Uitgave van de stichting „HET LAATSTE NIEUWS UIT INDIE” — DEN HAAG

Abonnementsprijs f 2.25 per 3 maanden,
per halfjaar f 4.25 en per jaar f 8.—
LOSSE NUMMERS f 0.10.

Voor Nederl.-Indië, Suriname, Curacao
en het buitenland f 2.75 per kwartaal,
f 5.25 per halfjaar en f 10.— per jaar.

Advertentieprijs f 0.25 per mm.

Beroep op de Katholieken

Twee vijanden: ISLAM en COMMUNISME

„Wij zouden in deze uiterst gevaarlijke situatie, waarin ons Koninkrijk thans verkeert, met klem een beroep willen doen op ons katholiek volksdeel”, aldus ontleenen wij aan het jongste nummer van „Elseviers Weekblad”.

„De emancipatie van de katholieken”, zoo zegt dit blad verder, beschouwen wij als een van de grootste winstpunten van de laatste honderd jaar. Het brengt daardoor een stuk cultuur nader tot ons volk, dat het niet dan met kwade gevolgen heeft ontbeerd.

Kardinaal De Jong heeft onlangs gezegd, dat men de keuze had tusschen het geloof in God en het communisme. Het Episcopaat heeft ernstige woorden laten hooren tegen het communistische gevaar. Ook het overigens voortreffelijk geredigeerde dagblad van den heer Romme kan ons het roode gevaar niet kleurrijk genoeg afschilderen. Wij mogen derhalve van onze katholieke volksgenooten verwachten, dat zij vóór het gezag zijn, zooals zij dat in 1918 onder Nolens en Ruys de Beerenbrouck met zoveel vuur zijn geweest.

Er is in Indië een revolutie gaande. Als alle andere revoluties beoogt zij drieërlei tot stand te brengen. Zij wenscht het eigendom van bezitter te doen veranderen, zij wenscht een anderen staatsvorm en zij begeert een ander geestelijk klimaat. Derhalve poot deze Indische revolutie de Nederlandsche onderdanen van hun eigendom te ontdoen, de Kroon omver te werpen en het geestelijk klimaat van het Mohammedanisme, respectievelijk het communisme te versterken.

Deze revolutie slaagt niet door haar eigen kracht, maar, zooals alle revoluties, doordat zij, die haar moeten weerstaan, niet krachtig

genoeg zijn. Wij vinden het daarom zoo uitermate betreuenswaardig, dat de heer Romme, het kadercongres der K.V.P. ten spijt, onze positie in Indië de ruggegraat heeft gebroken. Het moet hem toch wel vreemd te moede zijn, zich met de communisten thans in één boot te bevinden.

Wij miskennen de groote kwaliteiten van den heer Romme geenszins, maar wij vragen ons twee dingen af:

Kan dit vroed beleid worden genoemd? En hoe denkt de groote aanhang van de K.V.P. over de gevolgen van de politiek? Want het is algemeen bekend, dat de staatkunde van den heer Romme in deze niet gebaseerd is op beginselen, maar op opportuniteit. Over de wateren van den Indischen Oceaan heen bereidt hij thans den weg voor de grootste twee vijanden van het Christendom, namelijk den Islam en het communisme.

Maar men kan ginder niet bevorderen wat men hier te lande, onder leiding van de hoogste kerkelijke autoriteiten, op krachtige wijze verwerpt. Het moge van de Rommeaansche pers niet gezegd

Snel vergeten

In „De Nederlander” trof ons dezer dagen een beschouwing naar aanleiding van een persvoorstelling van de Australische film „The Overlanders” (Land zonder leven), waarvan de geschiedenis zich afspeelt in 1942 toen het er veel op leek, dat de Japanners aan de Noordkust van Australië zouden landen.

Het blad besluit zijn beschouwing met de opmerking, dat de film zich uitstekend leent voor schoolbezoek, waarbij de geschiedenisleeraar na afloop zonder bezwaar nog eens wijzen kan op het feit, dat de Koninklijke Marine en de Nederlandsche Luchtmacht er in de eerste plaats voor hebben gezorgd, dat de Japanner nooit op Australië is geland.

Inderdaad zonder bezwaar, het verdient zelfs aanbeveling.

Evenwel: voor alles blijkt het noodzakelijk te zijn in Australië zelf jong en oud nog eens terdege te wijzen op het aandeel dat onze marine en luchtvaart hebben gehad in het voorkomen van een Japansche invasie op Australië.

Gebeurtenissen als die met „De Tasman”, maken den indruk, dat men daar al te snel vergeet.

Is onze officieele voorlichting niet van meening, dat zij een goed werk zou doen, met de Australiërs — in het bijzonder de Australische vakverenigingen — grondig van hun vergeetachtigheid te genezen?

worden, als zij over het communisme schrijft: Let op mijn woorden, maar zie niet naar mijn daden.

Wij weten, dat de katholieken het, politiek gesproken, niet gemakkelijk hebben. De ervaring in Duitschland kan hun leeren om trouw aan hun gezonde beginselen te blijven. Het Centrum is met schipperen ten onder gegaan en daarmee Duitschland.

De K.V.P. staat thans voor een beslissende keuze. Misschien zal het a.s. debat in de Eerste Kamer verhelderend werken.”

Wat dan?

Het afsluiten van het bestand heette zoo belangrijk, omdat daardoor de juiste sfeer zou zijn geschapen voor de onderhandelingen.

Over de nakoming der bestandsbepalingen van de zijde der repoblik behoeven wij waarlijk niets te zeggen; volstaan kan worden met de opmerking, dat de wederpartij heeft getoond, noch de wil, noch het gezag te hebben om haar verplichtingen gestand te doen.

Onze regeering is zich van deze eigenlijke tekortkomingen bewust en verklaart thans, dat ondertekening van het Linggadjati-ackoord niet zal plaats vinden alvorens het bevel „staakt het vuren” is gegeven en het bestand inderdaad wordt nageleefd.

Intusschen vinden de onderhandelingen voortgang, ongeacht de minder juiste sfeer. Flinker, logischer en juister zou het uiteraard zijn geweest, de onderhandelingen op te schorten, maar zulks valt van deze regeering en deze onderhandelaars niet bepaald te verwachten. Echter: wat zal de regeering doen wanneer na de ondertekening het spel zich herhaalt? Zij mag zich hierover wel beraden, want dit vraagstuk komt onvermijdelijk aan de orde!

Ook daar!

Een waarnemer, die uit Indo-China te Parijs is teruggekeerd, heeft verklaard, dat de „opstand” van troepen der Vietnameesche nationale regeering tegen de Fran-

Schandvlek!

„Staakt het vuren” als één der voorwaarden voor het teekenen van het zgn. basis-ackoord. Maar wat baat het, of Soedirman zijn bevel „staakt het vuren” geeft, zoolang niet in de practijk is gebleken, dat de plaatselijke bevelhebbers dat bevel ook opvolgen? Jaagt Schermerhorn ook nu weer de schaduw achterna en laat hij kern en wezen onberoerd?

Er is echter nog iets, dat in dit bericht ontbreekt. „Terugvoering van alle gijzelaars uit het binnenland” is niet genoemd als voorwaarde der ondertekening. Zelfs de motie van de Tweede Kamer over veiligstelling der gijzelaars heeft onze krachtige onderhandelaars te Batavia er niet toe kunnen brengen, dezen eisch duidelijk en in het openbaar te stellen. De gevoeligheden van de brave Soekarno, Sjahrir en meer van die lieden komen er voor deze regeering meer op aan dan de ellende en vernedering van tienduizenden landgenooten in het binnenland van Java.

S. T. A. VAST.

schen in Noord-Indo-China wordt gesteund door de kennis, scholing en vaak ook door het leiderschap van voortvluchtige voormalige Japansche soldaten.

Naar de Fransche waarnemer verklaarde, was hij in het bezit van copieën van Vietnameesche legerorders, waarin melding wordt gemaakt van samenwerking met voormalige Japansche troepen.

Het tijdschrift „Aviation News” verhaalt, dat gedurende den strijd in Indo-China Fransche piloten in Engelsche Spitfires slaags raakten met Amerikaansche P-51s gevechtsvliegtuigen, waarin piloten van onbekende nationaliteit, maar waarschijnlijk Japanners, streden voor de republiek Vietnam.

Neutrale waarnemers zouden hebben bevestigd, dat Vietnam zoowel Japansche toestellen als Japansche piloten in den strijd heeft gebracht in dit conflict.

Sumatra

Lawrence Griswold van de „New York Times” heeft tijdens een bezoek aan Sumatra ook kort Pematang Siantar — de „republieksche hoofdstad” van Sumatra — aangedaan.

Hij vertelde hierover aan de „Nieuwsgier” en deelde o.a. mede, dat hij aldaar een interview gehad heeft met den „man achter de schermen” op Sumatra's Oostkust, nl. den Japanschen kapitein Inuye.

Griswold vond niet den Japanschen officier, doch een „Batak-ker”, die echter als twee druppels water op hem leek, en dan ook spoedig zijn ware identiteit toogaf, toen de Amerikaan zich niet om den tuin liet leiden.

Hij doet het niet zelf — zoo vertelde Inuye — maar zegt, hoe zij (de Indonesiërs) het moeten doen. En zijn program is: de rooden er uit, de Nederlanders weg en Sumatra één met Malakka.

Inuye regeert thans Sumatra met Jacob Siregar en Saleh Oemar en hij heeft — althans volgens zijn eigen verklaring — veel meer te zeggen dan Gant en Hassan te zamen.

De onfatsoenlijke Nederlanders

Het republikeinsche blad „Ra'jat” citeert Sjahrir, die gezegd heeft, dat hij wilde toegeven, dat van republikeinsche zijde weleens overtredingen zijn gepleegd, maar de onfatsoenlijkheid van de Nederlanders om zoo maar bestuursgebouwen te bezetten (te Buitenzorg) is een kwestie, welke niet zoo maar goed te praten is. Het blad vindt, dat alles wat de Commissie-Generaal aan constructiefs bereikt heeft, onmiddellijk na haar vertrek naar Nederland weer afgebroken is door het trio Van Mook-Spoor-Pinke.

„Ra'jat” noemt het voorts „kletspraat”, dat het Indonesische volk door de Nederlanders moet worden geleid. Het geeft toe, dat Indonesië nog niet in staat is op eigen kracht den opbouw ter hand te nemen, doch er zijn nog genoeg andere buitenlandse, die geld willen verdienen bij dit werk.

De misrekening der illusionisten

Wanneer Linggadjadi wordt aanvaard

Een machtig wapen in den strijd van de Communisten

Het werkomité uit het Komite National Indonesia Poesat (K.N.I.P.) heeft over het decreet van Soekarno, waarbij het zetel van dat zoogenaamde parlement werd uitgebreid, zijn veto uitgesproken.

Dat kan tweërlei beteekenis hebben.

Het werkomité kan het decreet afgewezen hebben op grond van de overweging, dat het een typisch dictatoriale beslissing was. Immers, de bedoeling er van was geen andere dan het aantal voorstanders van Linggadjadi dermate uit te breiden, dat de oppositie van een meerderheid een minderheid zou worden. Is dit de overweging geweest, dat bewijst het veto van het werkomité dat in de repoebliek het democratisch inzicht nog niet geheel vernietigd is.

Het zullen echter wel overwegingen van practischen aard zijn geweest, welke den doorslag hebben gegeven. Het werkomité is kennelijk tegen Linggadjadi gekant en zijn veto dus uitsluitend gebaseerd op het verlangen het daar bereikte zoogenaamde accoord door het K.N.I.P. te doen verwerpen. Het moet er dan zeker van zijn dat voor Linggadjadi in het K.N.I.P., zooals het thans is samengesteld, geen meerderheid te vinden zal zijn.

Waarom zijn Soekarno en diens kabinet op aanvaarding van het accoord — 't zij in zijn oorspronkelijken, 't zij in zijn nieuwen vorm — nu zoo bijzonder gesteld, dat tot een dictatoriale beslissing, welke weinig minder dan een staatsgreep was, besloten werd?

Het antwoord van de illusionisten zal wel zijn, dat er het verlangen naar vrede, de wil tot samenwerking met Nederland uit spraken.

Het is een misvatting, zooals alles wat van die zijde beweerd en verondersteld wordt, op den duur een misvatting blijkt te zijn.

Soekarno en zijn kabinet zijn vóór Linggadjadi om geen andere reden dan dat het eerder en vooral gemakkelijker naar het einddoel — honderd procent merdeka — voert dan verwerping er van. Verwerping zou in 't gunstigste geval nieuwe onderhandelingen noodzakelijk maken, in 't ongunstigste geval tot een conflict zoowel met de Nederlanders als met de internationale wereld leiden.

Dat het niet de bedoeling is om na de aanvaarding van Linggadjadi te zamen met de Nederlanders aan den opbouw te beginnen en de revolutie te liquideeren, blijkt ten duidelijkste uit talloze verklaringen van zoowel de republikeinsche leiders als de republikeinsche pers.

De Partij Socialis Indonesia, waartoe verschillende republikeinsche ministers behooren, heeft omtrent Linggadjadi de volgende verklaring uitgegeven: „Het ont-

werp is een noodzakelijke pauze, die van vitaal belang is voor den verderen strijd, want zij biedt de gelegenheid tot consolidatie van onze politieke en economische positie.”

Soekarno: „Ik aanvaard het ontwerp, niettegenstaande het feit, dat ik het er niet mee eens ben.”

Mohamed Hatta: „Het ontwerp is een stoppingstone, van waaruit de soevereiniteit en vrijheid van de repoebliek veroverd kunnen worden.”

Soetan Sharir: „Het ontwerp is nog verre van wat wij wenschen, maar om onze wenschen te verwezenlijken, moeten wij eerst dit ontwerp passeeren.”

Amir Sjarifoeddin: „Het ontwerp is niet een eindresultaat, maar een mijlpaal in den Indonesischen strijd.”

Ten slotte de republikeinsche Penghela Rakjat: „Het schijnt, dat de revolutionairen de basis-overeenkomst kunnen accepteren om haar als middel te gebruiken voor de verwezenlijking van den eenheidsstaat, de repoebliek Indonesia, met 100 procent soevereiniteit. De de facto erkenning van de repoebliek door Nederland beteekent, dat wij de Nederlandsche blokkade kunnen doorbreken, dat wij ons dus in verbinding kunnen stellen met het volk van de door de Nederlanders bezette gebieden, het bewegen samen met ons met alle middelen tegen de Nederlandsche macht op te treden.”

Voor al deze laatste uitspraak maakt duidelijk waarom Soekarno er op uit was juist den linkervleugel van het K.N.I.P. te versterken. Het zijn de ultra-radicalen en met name de communisten die Linggadjadi wenschen te aanvaarden om het straks als een machtig wapen in den strijd te kunnen hanteeren.

Dit alles heeft nog slechts betrekking op den nationalen kant van het geval. Er zit echter ook een internationale kant aan. Dien

Het werkelijke Linggadjadi

Te Buitenzorg zijn Nederlandsche patrouilles beschoten. In den Westelijken sector werden de bewoners van een kampong door de T.R.I. onder vuur genomen.

In de nabijheid van Buitenzorg werden de Nederlandsche barakken beschoten. Ten Zuiden van Bekassi is een Nederlandsche patrouille beschoten.

Leden van de T.R.I. hebben een aantal huizen van een kampong nabij Bandoeng in brand gestoken.

Bij een Nederlandschen post meldden zich uitgehongerde inheemschen uit Repoeblieksch gebied.

Te Soerabaja heeft de T.R.I. wederom inwoners van Bandjaraan ontvoerd.

Een bende, die den laatsten tijd de omgeving van Samarinda, op Borneo terroriseert, heeft twee Ambonneesche kinderen en een Timorees ontvoerd. De Timorees werd gedood, de kinderen levend begraven.

Te Boeloetoemba (Z.-Celebes) heeft een patrouille van 't K.N.I.L. het stoffelijk overschot aangevoerd van 30 Indonesiërs, die kennelijk korten tijd geleden zijn vermoord.

te hebben belicht is de groote verdienste geweest van mr. Vonks jongste Kamerrede. Hij zeide onder meer:

„Wat zal de Nederlandsche regering doen, als zou blijken, dat het communisme slechts gewacht heeft op de onderteekening van de basis-overeenkomst, waardoor de republiek de facto erkend en dus de jure bruikbaar is geworden in de U.N.O. en den Veiligheidsraad?” En verder: „Wat nu nog, zoowel juridisch als feitelijk, herstel van de rechtsorde is, zal na het sluiten van dit quasi-tractaat met het fatale artikel 1 door de geheele wereld „oorlog” genoemd worden en dan inderdaad niet geheel zonder grond, daar wij dan met een quasi-vreemde mogelijkheid te doen hebben.”

De heer De Groot, die onmiddellijk na den heer Vonk het woord voerde, had naar diens rede blijkbaar niet geluisterd. Ook is het mogelijk dat hij te vast zat aan het papier, waarop zijn rede geschreven was. Hoe het zij: hij vloog er in, hij liet zich in de kaart kijken door met de volgende bewoordingen de juistheid van Vonks veronderstelling te bevestigen:

„Ik ben blij te kunnen verklaren, dat de uitspraak van den minister over dat gedeelte van de ontwerp-overeenkomst van Linggadjadi, dat mij het meest na aan het hart ligt, zeer bevredigend is geweest. Ik bedoel het eerste artikel waar sprake is van de facto erkenning van de republiek en waarover in eerste instantie in dit debat meningsverschil bestond. De uitspraak van den minister, dat in deze overeenkomst de republiek volwaardig als tegenpartij fungeert en erkend is, lijkt mij volkomen duidelijk en laat geen ruimte voor misverstand.”

Wij weten 't dus nu: als straks bekend wordt, dat Soekarno het werkomité uit het K.N.I.P. wegens diens veto, ontbonden en het K.N.I.P. conform zijn decreet samengesteld heeft en wanneer dat K.N.I.P. vervolgens het ontwerp van Linggadjadi aanvaardt, dan zal dat niet het einde, maar het begin van den strijd zijn en dan zullen ook de zoogenaamde Malinogebieden, voor wier vertegenwoordigers Soekarno zetels in het K.N.I.P., beschikbaar gesteld heeft, in dien strijd betrokken worden.

Alles blijft dus zooals 't van den aanvang af geweest is: geen enkele overeenkomst met de repoebliek zal tot den vrede en de samenwerking kunnen leiden. Men zal nu eindelijk moeten kiezen of deelen: tegen die

BETERE VOORLICHTING

van het buitenland over de toestanden in Indië.

Ook U kunt hieraan meewerken! Stuur uw vrienden en kennissen in de Engelsch sprekende landen de vertaling van het rapport van de Commissie-Van Poll

„The truth about the Indonesian Republic” door William F. de Bruyn

Deze brochures zijn verkrijgbaar resp. tegen den prijs van f1.75 en f1.50 bij de Stichting Indië in Nood — geen uur te verliezen. Andries Bickerweg 5, s-Gravenhage, telefoon 330295, giro 6566

repoebliek in of er voor uit den weg. Wie meent den middenweg te kunnen bewandelen door met deze niet uit het volk voortgekomen repoebliek te gaan praten en daar succes van verwacht, die zal altijd bedrogen uitkomen!

Geeft dit blad na lezing door aan anderen

Wij leven onder dictatuur

Het navolgende is ontleend aan een uit Indië ontvangen brief:

„Laten deze partijmannetjes, die zoo juichen over rust, orde, broederschap en „staakt het vuren”, eens op klaarlichten dag het binnenland ingaan en genieten van den bejubelden vrede, en dan... van hun laatste rust.”

Aan de verklaring van de aanvaarding van Boeng Soekarno ontbrak slechts één ding: een aanklacht wegen moord tegen de rechters van Mussert.

De pro-Linggadjati-speldjesactie van Van Heuven Goedhart deed hier een storm van verontwaardiging op, aan, voor zoover het ten minste bekend werd. Maar wat geeft het, de Nederlanders in Indië worden niet gehoord; wij leven onder dictatuur met een propaganda, waar Goebbels zich groen en geel aan geërgerd zou hebben — niet het minste raffinement, louter het domweg achterhouden van feiten, het opspreken van flagrante onwaarheden, het uitsluiten van elke persoonlijke zienswijze. Het uitnemen van een eigen, in strijd met Van Mook zijnde, meening garandeert een eerezetel in een Skymas'er.

Zoo is in grove trekken de situatie in Indië. En het gemorfineerde Nederland graaft het eigen graf. U denkt misschien, dat je hier wegzinkt als het je niet bevalt. Onmogelijk Bij ontslag, dus tijdelijke werkloosheid, prompt inlijving in het leger. Rest slechts: een open brief aan Van Mook c.s. via de Nederlandsche pers.”

ORANJE-GROEN STRIKJES

verkrijgbaar te 's GRAVENHAGE:

- * Papestraat 21;
- * Noordeinde 29;
- * Andries Bickerweg 5;
- * Populierstraat 36;
- * Mevr. Rombach van Heukelom, flat Nirwana, Benoordenhout-scheweg 227;
- * Van Hogenhoucklaan 134.

RIJSWIJK:

- * Mevr. B. E. van der Brugge, Oranjelaan 32.

VOORLICHTING

Voorlichtingsbijeenkomsten over Indië zullen plaats vinden te:

ALMELO: Vrijdag 31 Januari te 8 uur n.m. in de groote zaal Groenendal; spreker W. Belonje.

VERSCHEENEN:

KLARE TAAL

Een bundel radio-redevoeringen van tegenstanders van de overeenkomst van Linggadjadi, met een inleiding van

Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn.

Hierin zijn opgenomen de radio-redevoeringen van: Dr. J. W. Meijer Ranneft d.d. 19 11 '46. Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn d.d. 1-12-46, oud-min. Prof. Mr. P. S. Gerbrandy d.d. 2-12-46, Prof. Dr. V. J. Koningsberger d.d. 3-12-46, oud-min. Ch. I. J. M. Welter d.d. 5-12-46, Dr. J. W. Meijer Ranneft d.d. 10-12-46, Prof. Dr. E. H. s. Jacob d.d. 15-12-46, oud-min. Ch. I. J. M. Welter d.d. 22-12-46, oud-min. Prof. Mr. P. S. Gerbrandy d.d. 2-1-47.

64 pagina's, gebrocheerd. Formaat: 16 x 23 cm. Prijs f 1.—

Te bestellen bij de Stichting „Indië in Nood”, Andries Bickerweg no. 5 te 's-Gravenhage, waarbij men rekening gelieve te houden met f 0.15 verzendkosten.

Het gaat niet om werk alleen

Een jong INDIE en een jong HOLLAND wachten om samen den weg te gaan

De navolgende brief werd ontvangen van een Officier van het K.N.I.L. te Batavia:

„Het moet me waarlijk van het hart U de volgende dingen mee te deelen.

Ik heb eenige malen met klem geageerd tegen de regeeringspolitiek van nu, als gevolg waarvan men mij de blokzaal van het Militair Hospitaal te Batavia als voorloopig verblijf toeweest.

Niet dat ik dit feit zoozeer betreurt, maar wel het feit, dat iemand die nu eens met zijn persoon achter zijn meening staat, hier te lande op een dergelijke manier behandeld wordt.

Overigens wil ik hierover niet langer uitweiden, want er zijn belangrijker dingen op papier te zetten.

Nog afgezien van de grove zonde begaan door het feit, de hand in naam van het Koninkrijk aan de figuur Soekarno gereikt te hebben, vanuit Christelijk oogpunt bezien, heeft het tegenwoordig bewind zich bovendien vergrepen aan de rechten van den gewonen, kleinen mensch, als mensch, van God gezet.

Heeft het tegenover de eigen menschen gezondigd.

Het is waarlijk geen democratie meer, en heelemaal geen Christelijk beleid, dat hier vóórgestaan wordt!

Wat wordt er van Regeeringswege en vanwege de legerleiding gedaan, voor al die kleine menschen, inwoners van het Indië van vroeger, die na de Japansche mijnen rechtstreeks in een groen uniform zijn gestoken en tot den dag van heden doorgedraafd zijn in alle hoeken en gaten van den Archipel, terwijl vele van hun gezinnen nog in het binnenland, God weet hoe, in kampen der extremisten tot op den dag van heden gevangen zitten?

Wat wordt er voor de toekomst van deze menschen gedaan, wat wordt er voor de gezinnen van deze menschen gedaan, wat wordt er voor de ziel van deze menschen gedaan? Voor de jeugd, die aan de studie wil, die eindelijk aan het werk wil, die zoo zij die hebben, aan hun roeping zich willen wijden?

Klém zitten ze, wanhopig klém, aan alle kanten. Met niet de minste medewerking van hoogerhand, met allerlei tegenwerking eer.

Het is rood-wit aan den overkant, dat den scepter zwaait, in dure auto's rijdt en in mooie huizen woont, terwijl benden honge-

rige kinderen en vrouwen langs de straten zwerven, in lompen gehuld, ondervoed, zonder woning haast. Dit is de Republiek. Een schril contrast. Het goed des Lands samengetrokken in één groote kliek, uit de groote massa weggezogen, en deze spanning slechts met terreur gehandhaafd.

Weinu, heeren, dat is de Republiek. Maar wat is er er aan dézen kant te zien?

Ik zie ook dure auto's rijden, en groote huizen door een enkele bewoond met zijn vrouw en kind, en ik zie ook, en zoo heel veel, goede, nette menschen rijden in karretjes door een hijgenden inlander moeizaam voortgetrapt, zoo in den geest van een halve eeuw terug. En ik zie ook huizen door twintig, dertig menschen bewoond, net zoo groot als dat eene huis van drie! En als een van deze misdeelden zich verzet heeten zulke menschen „paupers” niet? Omdat zij niet meedoen aan deze jacht naar menschelijke eer en wereldsch goed, in een land van honger en kommer, onder het devies van dienst aan de zaak van den Staat — ja waarlijk dit dient en dekt tot alles —, maar in waarheid eer om bijvoorbeeld in een of twee naast hogere rangen nog een tijd te dienen om met het pensioen daarvan de rest van het leven in Holland te slijten! Ja, mijne Heeren, dit alles ter wille van den Staat! „Wie doet ons wat?”

En dit ten Hemel schreiend contrast bevindt zich... aan onzen kant.

Het doet me denken aan de spreuk op de poort van het Dachau-kamp: „Arbeit macht frei”. Ja, dit is het devies! Hiermede denkt de Overheid, net als de kampeiding daar, de schuldenlast te kunnen zoenen. Inderdaad, toemeloos zweogen kan doen vereeten, dat knagende doen vergeten, daar kunnen de Jap en de Mof van getuigen, maar wat, als plotseling het scherm valt? En als climax van dit schreeuwend on-Christelijk bestuur, waarin men alleen nog maar berustte door de wetenschap dat door dik en dun tenminste de Hollandsche eer en de Christlike eer hoog gehouden werd doordat ten eenen male geweigerd werd de hand aan die bende te reiken, zie, daar kwam een Commissie aangevlogen, ze kwamen aan, ze kropen bij de ratten in het hol, wat gelach en wat eten, en het was al gebeurd...! Als in een bliksemflits en voordat men wist hoe of wat, waren ze al weer weg ook!

En zie, daar verdween ook het laatste steunpunt van deze ontred-

derde gemeenschap, de eigen eer...! En zoo dwaalt deze kudde voort, zonder rustpunt, zonder richtpunt, in deze stad die stinkt van onreinheid en van ongerechtigheid en van zonde.

En er wordt weer fier met de vlag gezwaaid en er wordt weer fier in glanzende auto's gereden, en er wordt weer gevloekt en gekankerd, en er wordt nog minder gegeven en er wordt nog meer genomen, en men doet en drijft en wanhoopt, en men gaat, en niemand weet waarheen...! Zegt mij, Heeren, zijn deze Staat en deze stad niet gevallen, van Christelijk punt gezien, niet gevallen? Dit is het Batavia van nu, de stad van Jan Pieterszoon Coen en de Zijnen.

Maar dit weet ik wel, en daar dank ik God voor, dat Hij mij gegeven heeft te zien, dat voor Nederlandsch-Oost-Indië een andere toekomst is weggelegd, dan waartoe uit dit al zou voortkomen.

Dat Hij de reinheid, de Christelijke reinheid, in het Hollandsche hart zal versterken en bewaren en zal doen rijzen om deze smaad en smet te boven te komen en te niet te doen.

Dat nu het dieptepunt van dwaling en ongerechtigheid toch wel gekomen is en het Nederlandsche volk terug geleid zal worden op den ouden, historischen en beproefden weg van God, Die het tenslotte is, Die onze vijanden zal onderwerpen in de eerste plaats, en met de wapenen mede, en niet de wapenen al een, zonder Hem. Zie, daar wacht een nieuwe stad op de hoogvlakte, de stad van een Berenschot en van

EEN VERSJE

ter waarschuwing aan hooggeleerde would-be stuurliu, die nog aan wal staan

Ach, waren alle Proffen wijs
En bleven bij hun vak,
Zooals bij winterkou en ijs
De eenden in hun wak.

Het Schip van Staat had 't op zijn reis

— Wat ook de branding brak —
Dan wel geklaard, doch —

kyriëleis! —
Nu is het haast een wrak.

Wat wou hier ook zoo'n rare sijs
In stuurmanspet en pak?
Hij bracht het scheepsvolk van de wijs

En gaf slechts ongemak.

Laveeren was zijn paradijs;
Al 't and're was hem lak.

Laveeren maar tot elken prijs,
Totdat ons schip zei „krak!”

Gaat tot de eenden en wordt wijs!
Die blijven in hun wak.
Doet gij alzo en wordt weer grijs,
Gij Proffen, in uw vak!

J. F. KUNST.

een Bosscha en van een Junghuhn.
De stad van den Zetel der Reëering in de laatste der goede dagen, die in de laatste ure in Maart '42 het geveugeld woord door den aether zond: „We close down now. Good Bye, until better times!” En zie, zij had waarheid gesproken!

(Zie vervolg op pag. 4)

Boekbespreking

Wat Indië ontving en schonk

Uitgegeven in 1946 onder auspiciën van het Indisch Instituut door de We'ed-bibliotheek N.V. Amsterdam, samengesteld en verzorgd onder leiding van Dr. C. W. Wormser.

Schenken en ontvangen...., ontvangen en schenken...., twee volkomen gelijkwaardige grootheden tevens elkaars supplement, die het essentieele van het leven en het allesomvattende van elke cultuur uitmaken. Opdat wij weten wat dit voor Indië inhoudt — ik zeg expres ondanks dat sommige het als „verleden” zien niet: „inhiel”, want... maar... daarover straks — (schonk ons) (ontvingen wij van) de N.V. Wereldbibliotheek dit boek waarvan het forsche formaat en de keurige uitgave met zijn vele foto's, grafieken en literatuuropgaven evenredig is aan zijn waardevollen inhoud en subliemen titel.

Er is niemand, die zal willen beweren, dat het cultuurleven van Indië eert begon bij de komst der Nederlanders, doch het is wel zoo, dat de mogelijkheid tot ontvangen en schenken — we zeiden het reeds: het essentieele van het leven en het allesomvattende der cultuur — voor Indië bij de komst der Nederlanders tot haar grootste hoogte werd gevoerd. Indië slep, — zij het gedeeltelijk een schoone droomvolle slaap — en werd eerst door Nederland uit dezen slaap gewekt; werd door Nederland binnen de moderne maatschappij gevoerd. En opdat wij een inzicht krijgen wat Indië ontving en schonk in den tijd voorafgaande aan dien waarin het ten nauwste verbonden werd met Nederland opent Dr. F. H. van Naerssen de rij van verhandelinge en beschouwingen in dit boek met zijn „De oudste cultuurstroom”, gevolgd door J. A. M. Bruineman's „De invloed der Chinezen” en Prof. Dr. W. J. A. Kernkamp's „De invloed van den Islam”. Hierna wordt aan de aspecten van het moderne Indië volle

aandacht besteed, waarbij de stof door de zeer deskundige medewerkers degelijk en deugdelijk werd behandeld; zoo worden zending en missie door Dr. K. J. Brouwer en pastoor L. van Rijkevorsel behandeld, „Het onderwijs aan de inheemsche bevolking” door J. de Jong, „Kunst” door F. A. Wagner, „Omtrekken van de Indische literatuur” door Dr. F. H. van Naerssen, „De bestuursvormen” door Mr. Dr. L. J. J. Caron, „De landbouw” door Dr. C. J. J. van Hall, „De Mijnbouw” door Ir. F. P. S. van der Ploeg, „Indië in de wereldhuishouding” door Ir. W. L. Utermark

„En waar is het hoofdstuk gewijd aan Neerland's geestkracht, die op zooveel terrein de impuls van dit alles was?” zult ge misschien na de bovenafgedrukte opsomming vragen: dat vindt ge op elke bladzijde van het boek, daar is dit geheele boek zelf het bewijs van!, doch daar is dan ook de naam van Dr. C. W. Wormser, onder wiens redactie dit werk tot stand kwam garant voor

„Wat Indië ontving en schonk” (hoofdzakelijk door Nederland kon schenken en hoofdzakelijk ook van en aan Nederland ontving en schonk) is een schoon en waardevol werk, dat juist in dezen tijd van geweldige betekenis is, want als er aan de Logers en Mookers, de Boeren en de Praters een antwoord gegeven moet worden dan kan het dit zijn: Wij zijn tegen de door U gevoerde politiek omdat dit het ZIJN van Indië vernietigt, omdat het onmogelijk maakt het wederkeerig ontvangen en schenken van en aan Nederland en Indië. Vele redenen geven ons de oppositie tegen uw politiek in, zij alle kunnen samengevat worden in dit eene: wat Indië ontving en schonk. Sh.

Demonstreert voor handhaving van de Rijkseenheid!
Draagt Oranje-Groen!

★ HET ZOU HALF ZOO ERG,

zoo ergerlijk en eigenlijk ook zoo diep treurig zijn, wanneer woordmisbruik, gegoochel met woorden en het geven van valsche voorstellingen weer onder een door ieder direct als dictatuur herkend systeem NU plaats vonden.

Maar nu, dat „berichtgevingen” en valsche illusies opwekkende beschouwingen verstrekt worden van zijden, die door ve en nog als integre worden beschouwd, is meer dan ooit een goede — de juiste — voorlichting noodzakelijk.

★ Tweemaal per week brengt „Het Laatste Nieuws uit Indië” de noodzakelijke goede voorlichting.

Daarom is het zoo dringend nodig, dat de lezerskring van „Het Laatste Nieuws uit Indië” zoo groot mogelijk is.

★ DAT HEBT U IN DE HAND.

Wint abonné's; zendt de administratie adressen voor proefnummers; stelt voor Nederland en Indië enkele abonnementen ter beschikking.

Een jong INDIE en een jong HOLLAND wachten

(Vervolg van pag. 3)

Want niet aler de Regeering haar zetel en het Hollandsch element zijn centrum in deze stad weer gevestigd zullen hebben, zal daar een Zegen zijn.

Deze stad wacht.

En zij houdt een belofte in voor de toekomst, voor later. En zoo wacht hier een jong Indië, en zoo wacht hier een jong Holland en een heele generatie van blank en bruin en daartusschen; en Java wacht; en God wacht.

Totdat eindelijk Holland het oude, reine spoor weer zal hebben teruggevonden, en het volk van Java daarop zal hebben teruggeleid, om samen den weg te gaan, naast elkaar, tezamen, niet naar een oneindig doel, maar naar een Christelijk doel, het Christelijke Einde, den Dag.

En als eenmaal het onreine zal zijn afgedaan en uitgeworpen in het heele Hollandsche Huis, zie, dan zal in het Indië daarvan zich een land ontwikkelen, dat de wereld zal verbazen, en daar zal een liefde en een drang van Godswege blijken te zijn gelegd, zooals tusschen Oost en West de wereld nog niet gekend heeft.

En zij zullen zich allen gewillig en niet anders willend, scharen onder de Kroon van het Huis van Wilhelmina voor de dagen die nog te komen zijn.

Nu hebben wij nog te maken met de satans-macht die rondwaart bij hun en bij ons. . . .

Maar wanneer die weggenomen zal zijn, dan zal daar een samengaan zijn, een gezegend samengaan van Godswege gewild, zooals men zich nu nog niet indenkt, maar zooals ik die weet, als een kind van God en een Zoon van Indië.

Post Scriptum.

Ik geef U het volste recht, zoo U wilt, dezen brief of gedeelten van dezen brief te publiceren, alwaar dat vruchtbaar kan zijn. U zult maar weinig van zulke stemmen uit Indië hooren; de menschen zijn hier blij dat ze het leven hebben; het heil moet uit Holland komen!

Het gaat niet om werk alleen, het gaat om het motief tot het werk. En er wordt geen zonde met werk alleen verzoend. Alleen met een offer. Er staan hier grotere dingen op het spel, Christeneer, Landseer en deze worden slechts verdedigd door mannen die staan, met hun geheele hart en ziel en persoon, staan voor de zaak. En wanneer dit hoogste gegeven wordt, niet de handen, niet de geest, maar de ziel, dan zal God komen en Hij zal ingrijpen en geven want meer kan een mensch niet geven; maar dit is voor Hem voldoende.

Wij hebben niet met den vijand te maken. Wij hebben als Christelijk volk alléén met God te maken en te staan in Zijn eer, en in onze eer. En dan zal Hij waarlijk op eenen dag de vijanden tot een voetbank onder onze voeten maken.

Dat is de Christelijke weg. Dat is Nederlands weg! Dat is de waar-dige weg.

God geve, dat Hij dit gevallen Rijk weder oprichte en brenge tot den gezegenden Staat, waartoe het bedoeld is.

En het Insulinde weer voegt op de plaats waar het hoort in het eeuwen bewaarde Hollandsche Huis, een Parel aan de Nederlandsche Kroon, gelijk het volk van Indië wil en gelijk het volk van Holland dat wil.

Omdat God het wil!

In telegramstijl

22 Januari.

Volgens besluit van 18 Januari j.l. wordt Lombok autonoom gebied. Het bestuurslichaam zal zijn de Raad van Lombok, waaruit een dagelijksch bestuur zal worden gevormd.

Volgens het Rep. blad „Kedau Latan Ra'jat" heeft de heer Douwes Dekker zijn naam veranderd in dr. Setiaboeddhi, hetgeen beteekent: „Getrouw aan mijn streven".

De Ned. autoriteiten hebben een poging tot omverwerping van het gezag op Soembawa verijdeld. Een hoeveelheid wapens en ammunitie is in beslag genomen. Het gerechtelijk onderzoek duurt voort.

De verklaring van Soekawati, dat bij den opbouw van den staat Oost-Indonesië gebruik zal worden gemaakt van Ned. hulp heeft op de bevolking van dat gebied geruststellend gewerkt.

Eenige duizenden leden van de Christengemeenschap op Batjan (Celebes) alsmede de Chinezen en Arabieren aldaar, verkeerden in ongerustheid, dat zij rechtstreeks onder den sultan komen te staan. Zij hebben een ouderling afgevaardigd naar Van Mook met het verzoek weer onder het Ned. gouvernement geplaatst te worden, daar zij zich bedreigd gevoelen door de meerderheid van de Indon. Mohammedanen. Zij maakten bezwaar, dat zij zelf nooit gehoord zijn. De afgevaardigde waarschuwde voor een mogelijken opstand.

23 Januari.

Gen. Spoor heeft in een interview met Ass. Press de mili-

taire situatie in Indië niet ongunstig genoemd. „Alvorens het accord van Linggadjadi wordt geteekend, zal een strikte handhaving van de bestandsbepalingen in acht moeten worden genomen" aldus Gen. Spoor.

24 Januari.

Officieel wordt medegedeeld dat overeenstemming is bereikt tusschen de Ned. en Rep. delegatie ten aanzien van de militaire maatregelen, die genomen moeten worden om den toestand te verbeteren.

In het Voorloopig Verslag van de Eerste Kamer over de begroting van Overzeesche Gebiedsdeelen hebben verschillende leden hun afkeuring uitgesproken over het feit, dat de regeering in haar antwoord aan prof. Gerbrandy's voor den microfoon uitgesproken rede, heeft verklaard, dat de Volksvertegenwoordiging zich in groote meerderheid achter haar voornemens zou hebben geschaard. Dat is in strijd met de feiten, want de Volksvertegenwoordiging bestaat uit de beide Kamers van wie zich de Eerste Kamer nog niet over Linggadjadi heeft kunnen uitspreken.

25 Januari.

De Austr. premier Chifley heeft bekend gemaakt, dat de Commonwealth Bank een credit van £ 7.500.000 aan Nederlandsch-Indië verleent, om de Ned. Indische regeering te helpen, die goederen te voldoen, die gedurende den oorlog door Australië zijn geleverd en om de loopende uitgaven van de Ned.-Indische agentschappen in Australië te dekken, aldus U.P.

Boekbespreking

„Vrij" een interessante documentatie; uitgegeven door de N.V. Boek- en Steendrukkertij „De IJssel" te Deventer.

Een interessante documentatie over de toestanden in Indië na de Japansche capitulatie, dat is in het kort de juiste beschrijving van het onlangs verschenen boek „Vrij". Het bevat een 150-tal foto's van den foto-journalist van den Marine-

VERLOOFD:

P. E. VAN MOURIK
en

J. J. P. DRINKWAARD

Bandoeng/Den Haag.

8 Februari 1947.

School Res. Off. Inf., Bandoeng.
Hazelaarstraat 43, Den Haag.

Geen ontvangdag.

Voorlichtingsdienst, den Luitenant ter Zee 3e klasse J. A. Stevens, terwijl er voorts brieven van Ben Grevedamme in zijn opgenomen.

Men moet niet denken in dit boekje precies te kunnen lezen, wat er na de capitulatie van Japan in Indië alzo is gebeurd. „Vrij" bevat dan ook geen historisch overzicht van feiten, doch naast een keur van interessante foto's, een serie brieven van iemand, die niet-tegenstaande alles wat hij heeft gezien en gehoord, van Indië is gaan houden.

„Vrij" is opgedragen aan de Nederlandsche militairen, op wier schouders de zware taak van het zoo noodige ordeherstel rust, alsook aan de Nederlanders en Inheemschen, die maandenlang vergeefs op den Nederlandschen soldaat hebben moeten wachten.

NAAIMACHINES

TE KOOP, vanaf 50 gulden: enkele hand- en trapmachines.

Den Haag - Obrechtstraat 190

SCHOLEN COR VAN LEEUWEN

EERSTE NEDERLANDSCHE OPLEIDINGSSCHOOL
IN HUID- EN GELAATSVERZORGING

— Wij beschikken over tropenervaring —

Docenten: gedipl. schoonheidsspecialistes, tevens verpleegsters, arts, scheikund. ingenieur. Met ons erkend diploma (Schoonheidsspecialiste) wordt vestigingsvergunning verstrekt.

Laan van Meerdervoort 53 één - Den Haag - Telefoon 39.13.41

Publicaties, welke U Indië doen kennen en op juiste wijze het Indische probleem belichten.

Brochures:

Nederlandsch-Indië, door Dr. A. L. J. Sunier	f 0,25
Japansche intrigues, door Mr. Mas Slamet	f 0,25
Feiten en Standpunten der z.g. Republiek, der Nederland-sche Regeering, der z.g. rechtsche oppositie	f 0,25
Dit vroeg Indië (rapport-Visman)	f 0,25
Wat iedereen weten moet omtrent de groot-Aziatische ge-meenschappelijke welvaartssfeer, door D. W. N. de Boer	f 0,30
Het drama van Indië, door R. W. Notoesoetarto	f 0,25
Rechtvaardigheid voor Indië, door Dr. J. W. Meijer Ranneft	f 0,50
De 1000 van Amahai, door Kapt. Korteweg	f 0,65
(Deze publicatie werd in het Engelsch vertaald en als bewijststuk bij de berechting van Japansche oorlogsmisdadigers te Singapore gebruikt.)	f 3,90
De kolonisatie van Nw.-Guinea, door Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn	f 0,25
„Vrij", een documentatie over de toestanden na de Japansche capitulatie met ca. 150 foto's, door J. A. Stevens en B. Grevedamme	
Herziening van de politieke en staatsrechtelijke structuur van Nederland en zijn gebied over zee na den oorlog, door Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn	f 2,90
Klare taal, een bundel van alle radiotoespraken contra Linggadjadi	f 1,—
The truth about the Indonesian Republic, door Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn	f 1,50
The report of the parliamentary commission (states-general) Dutch East Indies	f 1,75

Serie van 10 deeltjes Tropisch Nederland in zakformaat:

Rubber, door Ir. W. Spoon	
De Java Suikerindustrie, door W. Galjaar	
De Tabakscultuur in Ned.-Indië, door D. J. Sanders	
Cocos- en Oliepalmcultuur, door Dr. J. Th. de Haan	
De Thee, door Dr. J. G. Ossewaarde	f 5,—
Koffiecultuur in Ned.-Indië, door Dr. C. J. J. van Hall	
De vezelstoffen van Ned.-Indië, door K. van der Veer	
Kina, door Dr. Ch. W. F. Winckel	
Specerijen, door Ir. W. L. Utermark	
Indische voedingsgewassen, door K. van der Veer	
Indië's toekomst (gebonden), door Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn	f 3,90

Te bestellen, met inachtneming van f 0,15 verzendkosten, leest per postwissel of giro (nummer 6866), bij de

Stichting „Indië in Nood Geen uur te verliezen!"

Andries Bickerweg 5

's-Gravenhage

Telefoon 330295

Deze Stichting, welke gaarne uw adhaesiebetuiging en uw steun ontvangt, kan U verder inlichten hoe de toestanden in Indië zich werkelijk toedragen.